

REGIMUL JURIDIC AL OFICIILOR CONSULARE ONORIFICE

Lect. univ. dr. **Laura Magdalena TROCAN**
Facultatea de Științe Juridice și Litere
Universitatea “Constantin Brâncuși” din
Târgu-Jiu

Abstract: Activitatea consulară ca și componentă importantă a activității statelor se desfășoară în conformitate cu dispozițiile Convenției de la Viena cu privire la relațiile consulare din 1963, Convenției Europene cu privire la funcțiile consulare adoptată în 1967 de Consiliul Europei, convențiilor bilaterale încheiate în domeniul consular și legislației interne a statelor prin intermediul unor instituții specializate și anume oficiile consulare de carieră sau onorifice și secțiile consulare din cadrul misiunilor diplomatice. Cu toate că există deosebiri esențiale cu privire la exercitarea funcțiilor consulare și la acordarea imunităților și privilegiilor consulare între consulatele de carieră și cele onorifice practica statelor a reliefat că ambele au contribuții importante la dezvoltarea relațiilor economice, comerciale și cultural-științifice între state. De altfel, rațiunea înființării oficiilor consulare de carieră sau onorifice a fost determinată de necesitatea de a organiza și dezvolta relațiile economice, mai ales comerciale, dintre state și de a acorda ocrotire persoanelor fizice și juridice ale unui stat care se aflau și desfășurau activitate pe teritoriul altui stat. Prezentul studiu își propune să realizeze o analiză a regimului juridic aplicabil oficiilor consulare onorifice într-o tratare comparativă cu statutul oficiilor consulare de carieră și prin raportare atât la legislația internațională, națională, dar și a altor state incidente în domeniu.

Key words: oficii consulare, consul onorific, relații consulare, imunități și privilegii consulare

Considerații generale. Activitatea consulară ca și componentă importantă a activității statelor¹, ce are drept scop acordarea de asistență și protecție pentru apărarea în străinătate a drepturilor și intereselor statelor, ale cetățenilor acestora, potrivit practicii internaționale și în limitele

JURIDICAL SYSTEM OF THE HONORIFIC CONSULAR OFFICES

University Lecturer PhD **Laura
Magdalena TROCAN**
Faculty of Juridical Sciences and Letters
“Constantin Brâncuși” University of
Târgu-Jiu

Abstract: The consular activity as an important component of the states activity develops according to the stipulations of the Vienna Convention regarding the consular relations in 1963, of the European Convention regarding the consular functions adopted in 1967 by the European Council, of the bilateral conventions contracted in the consular field and of the inside legislation of the states by means of certain specialized institutions, namely the career or honorific consular offices and the consular sections in frame of the diplomatic missions. Even if there are essential differences regarding the exertion of the consular functions and the granting of the consular immunities and privileges between the career consulates and the honorific ones, the state practice relieved that both of them have important contributions to the development of the economical, commercial and cultural-scientific relations between the states. Besides, the reason of settling the career or honorific consular offices has been determined by the necessity to organize and develop economical and especially commercial relations between the states and to provide protection to the natural persons and the juridical entities of a state that were placed and developed activity on the territory of another state. The current study wants to accomplish an analysis of the juridical system applicable to the honorific consular offices in a treatment comparative to the status of the career consular offices and by reporting both to the international, national legislation and to other states incident in the field.

Key words: consular offices, honorific consul, consular relations, consular immunities and privileges

General Considerations. The consular activity as an important component of the states activity⁶¹, having as a purpose to grant assistance and protection for protecting abroad the rights and interests of the states, of

admise de normele și principiile dreptului internațional, se desfășoară prin intermediul unor instituții specializate și anume oficiile consulare de carieră sau onorifice și secțiile consulare din cadrul misiunilor diplomatice². Înființarea consulatelor a fost determinată de necesitatea de a organiza și dezvolta relații economice între state, precum și din necesitatea de a acorda ocrotire persoanelor fizice și juridice ale unui stat aflate pe teritoriul altui stat³. Instituția consulatelor ființează încă din antichitate iar normele care reglementează situația consulilor au fost fixate cu secole în urmă, mai întâi prin cutumă și apoi prin diferite tratate de comerț și de pace - *Il consolato del mare*, *Codul lui Savary* sau Ordonanța lui Ludovic al XIV-lea și Reglementările lui Colbert din 1681 fiind printre primele încercări de reglementare a instituției oficiilor consulare⁴.

În prezent regimul juridic al oficiilor consulare este stabilit în conformitate cu dispozițiile Convenției de la Viena din 1963 cu privire la relațiile consulare⁵, Convenției europene cu privire la funcțiile consulare adoptată în 1967 de Consiliul Europei, convențiilor bilaterale încheiate în domeniul consular și legislației interne a statelor.

Practica de secole a confirmat că asistența consulară oferită de oficiile consulare de carieră sau onorifice s-a dovedit nu doar utilă, ci și necesară, iar, în contextul transformărilor intervenite în societatea contemporană în ultimii decenii, se preconizează o diversificare și o amplificare a numărului cererilor de asistență consulară astfel încât, într-o lume în continuă schimbare, activitatea consulară devine o componentă esențială a funcționalității sistemului statal de protejare a intereselor statului și a drepturilor cetățenilor aflați pe teritoriul altor state⁶.

Statutul oficiilor consulare onorifice în lumina dispozițiilor Convenția de la Viena din 1963 cu privire la relațiile consulare. Convenția de la Viena din 1963 cu privire la relațiile consulare⁷ arată, la pct. 2 al art. 1, că există două categorii de funcționari

their citizens, according to the international practice and in the limits accepted by the norms and principles of the international right, develops by means of certain specialized institutions, namely the career or honorific consular offices and the consular sections in frame of the diplomatic missions⁶². The settling of the consulates has been determined by the necessity to organize and develop economical and especially commercial relations between the states and to provide protection to the natural persons and the juridical entities of a state that were placed and developed activity on the territory of another state⁶³. The institution of the consulates has existed from the antiquity and the norms regulating the situation of the consuls have been established centuries ago, first by means of custom and then by different commerce and peace treaties - *Il consolato del mare*, *Savary's Code* or Ludovic XIV's Ordinance and Colbert's Regulations from 1681 being among the first attempts to regulate the institution of the consular offices⁶⁴.

Currently, the juridical system of the consular offices is established according to the stipulations of the 1963 Vienna Convention regarding the consular relations⁶⁵, of the European Convention regarding the consular functions adopted in 1967 by the European Council, of the bilateral conventions contracted in the consular field and of the inside legislation of the states.

The practice for centuries has confirmed that the consular assistance offered by the career or honorific consular offices proved to be not only useful, but also necessary, and, in the context of the transformations interfered in the contemporary society in the recent decades, it is stipulated a diversification and an amplification of the number of the demands of consular assistance so that, in a permanently changing world, the consular activity becomes an essential component of the functionality of the state system of protecting the state interests and the rights of the citizens placed

consulari: funcționari consulari de carieră și funcționari consulari onorifici, reglementând în capitolul al III-lea statutul juridic aplicabil funcționarilor consulari onorifici și posturilor consulare conduse de aceștia.

Având în vedere că procesul de codificare realizat în 1963 s-a desfășurat într-un context politic internațional complex datorat războiului rece - au existat state care au manifestat o atitudine restrictivă față de instituția consulului onorific, excluzând-o pur și simplu pentru considerente de sistem, dar, mai ales, sub imperiul unor interese politice prezente în aceea perioadă⁸, astfel încât soluția de compromis găsită și consacrată de dispozițiile art. 68 din Convenția din 1963 a fost aceea de a acorda instituției consulilor onorifici un caracter facultativ precizându-se că „fiecare stat este liber să hotărască dacă va numi sau va primi funcționari consulari onorifici”.

Deși Convenția din 1963 face distincția între cele două categorii de funcționari consulari – de carieră și onorifici - nu explicitează decât noțiunea de funcționar consular, prin care arată că se înțelege orice persoană, inclusiv șeful de post consular, însărcinată în aceasta calitate cu exercitarea funcțiilor consulare. Faptul că dispozițiile Convenției de la Viena din 1963 nu cuprind o definire expresă a consulului onorific a avut drept consecință apariția unor accepțiuni diferite cu privire la această instituție în legislația și practica statelor⁹.

În ceea ce privește procedurile de numire și încetare a funcțiilor consulilor onorifici Convenția de la Viena din 1963 nu face nici o deosebire față de cele prevăzute pentru funcționarii consulari de carieră. Astfel, consulii onorifici sunt numiți de statul trimițător¹⁰ și sunt admiși pentru exercitarea funcțiilor lor de către statul de reședință¹¹.

Totuși având în vedere faptul că, de regulă, consulul onorific este cetățean al statului de reședință, acestuia nu i se vor aplica dispozițiile referitoare la declararea persoanei *non grata*¹².

În ceea ce privește funcțiile pe care le

on the territory of other states⁶⁶.

The status of the honorific consular offices in the light of the stipulations of the 1963 Vienna Convention regarding consular relations. The 1963 Vienna Convention regarding consular relations⁶⁷ shows, at point 2 of art. 1, that there are two categories of consular employees: career consular employees and honorific consular employees, regulating in the 3rd chapter the juridical status applicable to the honorific consular employees and the consular posts led by them.

Considering that the codification process accomplished in 1963 developed in a complex international political context due to the cold war – there were some states that expressed a restrictive attitude towards the institution of the honorific consul, simply excluding it for reasons of system, but especially under the empire of some political interests present in that time⁶⁸, so that the compromise solution found and consecrated by the stipulations of art. 68 of the 1963 Convention was the one of providing to the institution of the honorific consuls a facultative feature, specifying that “every state is free to decide whether it assigns or receives honorific consular employees”.

Even if the 1963 Convention makes the difference between the two categories of consular employees – the career ones and the honorific ones – it only explains the notion of consular employee by means of which it understands any person, including the head of the consular post, having as a target, in this quality, the exertion of the consular functions. The fact that the stipulations of the 1963 Vienna Convention do not contain an express definition of the honorific consul had had as a consequence the appearance of certain different acceptations regarding this institution in the states legislations and practice⁶⁹.

Regarding the procedures of assigning and stopping the jobs of the honorific consuls, the 1963 Vienna Convention makes no differences to the ones stipulated for the career consular employees. Thus, the honorific

exercită un consul onorific trebuie spus că acesta va exercita doar acele funcții consulare¹³ prevăzute de art. 5 din Convenția de la Viena din 1963¹⁴ pe care i le încredințează statul trimițător, fiind în general admis că funcționarii consulari onorifici nu pot exercita funcții consulare ce implică exercițiul autorității de stat a statului trimițător. Astfel, aceștia nu vor exercita funcții în materie de vize, pașapoarte, stare civilă etc.¹⁵. În exercitarea funcțiilor lor consului onorifici au dreptul să beneficieze de înlesniri din partea statului de reședință, au dreptul de a folosi drapelul și stema națională a statului trimițător, se bucură de libertatea de deplasare și de comunicare atât cu guvernul, cu misiunile diplomatice și cu celelalte posturi consulare ale statului trimițător, cât și cu cetățenii statului trimițător.

Diferențe substanțiale de statut între consului de carieră și cei onorifici apar în ceea ce privește imunitățile și privilegiile acordate lor. Astfel, oficiile consulare onorifice se bucură de privilegiile și imunitățile prevăzute pentru oficiile consulare de carieră, cu excepția inviolabilității localurilor consulare, a scutirii fiscale a acestora și a inviolabilității arhivelor și documentelor consulare, domenii în care Convenția din 1963 prevede unele limite și nuanțări¹⁶.

Cu privire la localurile consulare conduse de funcționari consulari onorifici, Convenția din 1963 prevede în art. 59 că, fără a li se acorda inviolabilitate, statul de reședință ia măsurile necesare pentru a proteja localurile consulare ale unui post consular condus de un funcționar consular onorific și pentru a împiedica violarea sau deteriorarea lor și tulburarea liniștii sau atingerea demnității postului consular.

Localurile consulare ale unui post consular condus de un funcționar consular onorific, al căror proprietar sau locatar este statul trimițător, sunt scutite de orice impozite și taxe de orice natură, naționale, regionale sau comunale, cu excepția taxelor percepute ca remunerație pentru serviciile particulare prestate¹⁷.

consuls are assigned by the sending state⁷⁰ and they are admitted in order to exert their functions by the residence state⁷¹.

However, considering the fact that the honorific consul is usually a citizen of the residence state, he will not apply the stipulations referring to declaring the *non grata* person⁷².

Regarding the functions exerted by a honorific consul, we must say that he will exert only those consular functions⁷³ stipulated by art. 5 of the 1963 Vienna Convention⁷⁴ that are entrusted to him by the sending state, being generally admitted that the honorific consular employees cannot exert consular functions involving the exertion of the state authority of the sending state. Thus, they will not exert functions regarding visas, passports, civil status etc.⁷⁵. In exerting their functions, the honorific consuls have the right to benefit from advantageous conditions from the residence state, they have the right to use the flag and the national escutcheon of the sending state, they enjoy the freedom of displacement and communication both with the government, with the diplomatic missions and with the other consular posts of the sending state, and with the citizens of the sending state.

There are substantial differences of status between career consuls and honorific ones regarding the immunities and the privileges granted to them. Thus, the honorific consular offices enjoy the privileges and the immunities stipulated for the career consular offices, excepting the inviolability of the consular locals, of their fiscal exemption and of the inviolability of the archives and of the consular documents, fields where the 1963 Convention stipulates certain limits and shades⁷⁶.

Regarding the consular locals led by the honorific consular employees, the 1963 Convention stipulates in art. 59 that, without granting them inviolability, the residence state takes the measures necessary in order to protect the consular locals of a consular post led by a honorific consular employee consular

Arhivele și documentele consulare ale unui post consular condus de un funcționar consular onorific sunt inviolabile în orice moment și în orice loc s-ar găsi, cu condiția ca ele să fie separate de celelalte hârtii și documente și, în special, de corespondența particulară a șefului de post consular și a oricărei persoane care lucrează cu el, ca și de bunurile, cărțile sau documentele care se referă la profesiunea sau la comerțul lor¹⁸.

Statul de reședință permite intrarea și scutirea de orice taxe vamale, impozite și de alte redevențe conexe, cu excepția cheltuielilor de depozitare, de transport și a cheltuielilor pentru servicii similare, pentru următoarele obiecte, cu condiția ca ele să fie destinate exclusiv folosirii oficiale a unui post consular condus de un funcționar consular onorific: steme, drapele, firme, ștampile și sigilii, cărți, imprimate oficiale, mobilierul de birou, materialul și rechizitele de birou și obiectele similare, furnizate postului consular de către statul trimițător¹⁹.

Statul de reședință este obligat să acorde funcționarului consular onorific protecția necesară în baza poziției sale oficiale²⁰. Funcționarii consulari onorifici se bucură de imunitate de jurisdicție pentru actele săvârșite în exercitarea funcțiilor consulare²¹, nefiind obligați să depună mărturie asupra faptelor care au legătura cu exercitarea funcțiilor lor și să prezinte corespondența și documentele oficiale referitoare la acestea. Dacă împotriva unui funcționar consular onorific este angajată o procedură penală, acesta este obligat să se prezinte în fața autorităților competente dar procedura trebuie să fie condusă cu menajamentele care se cuvin funcționarului consular onorific în baza poziției sale oficiale și, cu excepția cazului în care se afla în stare de arest sau de detenție, în așa fel încât exercitarea funcțiilor sale consulare să fie stingherită cât mai puțin posibil²². Funcționarii consulari onorifici, cu excepția acelor care exercită în statul de reședință o activitate profesională sau comercială în profitul lor personal, sunt scutiți de toate

and in order to stop their violation or damaging and the silence disturbing or the reach of the consular post dignity.

The consular locals of a consular post led by a honorific consular employee, whose owner or lodger is the sending state, are exempted from any taxes of any nature, either national, regional or communal, except for the taxes perceived as a remuneration of the performed particular services⁷⁷.

The archives and the consular documents of a consular post led by a honorific consular employee are inviolable in any moment and in any place they are, only if they are separated from the other papers and documents and especially from the particular mail of the head of the consular post and of any persons working with him, and also from the goods, books or documents referring to their profession or their commerce⁷⁸.

The residence state allows the entrance and the exemption of any custom taxes, duties and other connected fees, except for the expenditures for depositing, transport and the ones for similar services, for the following objects, only if they are meant exclusively to the official use of a consular post led by a honorific consular employee: escutcheons, flags, firms, stamps and seals, books, official printed matter, desk furniture, desk material and supplies and similar objects supplied to the consular post by the sending state⁷⁹.

The residence state is forced to provide the honorific consular employee with the protection needed based on his official position⁸⁰. The honorific consular employees enjoy jurisdiction immunity for the acts accomplished when exerting the consular functions⁸¹, without being forced to testimony on the facts related to the exertion of their functions and to present the mail and the official documents referring to these. If it is committed a criminal procedure against a honorific consular employee, he is forced to present himself in front of the competent authorities but the procedure should be led gently, as it should be done for the honorific

obligațiile prevăzute de legile și regulamentele statului de reședință în materie de înmatriculare a străinilor și de permise de ședere²³.

Funcționarul consular onorific este scutit în statul de reședință de orice impozite și taxe asupra indemnizațiilor și onorariilor pe care le primește de la statul trimitător pentru exercitarea funcțiilor consulare²⁴, de orice prestație personală și de orice serviciu de interes public, indiferent de natura lui, precum și de sarcinile militare ca rechiziții, contribuții și încartiruri militare²⁵.

Statutul oficiilor consulare onorifice în lumina reglementărilor adoptate de România. În ceea ce privește organizarea instituției oficiilor consulare în România, Legea de reorganizare a Ministerului Afacerilor Străine din 19 februarie 1894 în art. 16 dispunea că „după modul de recrutare al titularilor lor acestea se împart în: consulate de carieră, ai căror titulari sunt recrutați după reguli prescrise prin prezenta lege și retribuiți asupra bugetului și consulate onorifice, ai căror titulari sunt recrutați dintre persoanele locale și nu sunt retribuiți.”²⁶. Astfel, în baza acestor prevederi, titularii consulatelor onorifice erau recrutați, în general, dintre localnicii statului de reședință, fiind, de regulă, persoane care se ofereau din simpatie pentru statul român să servească în mod onorific interesele acestuia și pe cele ale cetățenilor săi. Agenții consulari recrutați dintre străini nu aveau decât atribuții administrative și comerciale, nu și judecătorești, acestea fiind rezervate exclusiv cetățenilor români. Totodată, consulatele de ambele categorii se aflau sub autoritatea misiunii diplomatice a României din statul de reședință²⁷. În perioada 1948-1990 în România a fost adoptată o poziție de respingere față de instituția consulatelor generată de concepția că oficiile diplomatice și consulare reprezentau structuri care permiteau desfășurarea unor activități contrare intereselor statului²⁸ ceea ce a dus la desființarea atât a consulatelor onorifice ale României în străinătate, cât și a celor străine

consular employee based on his official position and, except for the case when he was arrested or in detention, so that the exertion of his consular functions is hampered as less as possible⁸². The honorific consular employees, except for the ones exerting in the residence state a professional or commercial activity in their personal profit, are exempted from all the obligations stipulated by the laws and the regulation of the residence state in the matter of matriculating the foreigners and in the matter of the staying licences⁸³.

The honorific consular employee is exempted in the residence state from any taxes and fees on the payments and the honoraries received from the sending state for the exertion of the consular functions⁸⁴, from any personal performance and from any service of public interest, no matter its nature, and also from the military tasks as requisitions, contributions and military billets⁸⁵.

The status of honorific consular offices in the light of the regulations adopted by Romania. Regarding the organization of the institution of the consular offices in Romania, the Reorganization Law of the Ministry of Foreign Affairs from February, 19th 1894 in art. 16 said that, “according to the way of recruiting their holders, these are divided in: career consulates whose holders are recruited according to the rules prescribed by the current law and remunerated on the budget and honorific consulates whose holders are recruited among the local persons and they are not remunerated”⁸⁶. Thus, based on these stipulations, the holders of the honorific consulates were generally recruited among the inhabitants of the residence state, being usually persons who offered themselves out of sympathy for the Romanian state in order to serve in an honorific manner its interests and the ones of its citizens. The consular agents recruited among foreigners had only administrative and commercial attributions, not judicial ones, the judicial ones being reserved exclusively to the Romanian citizens.

din România²⁹. După 1990, în contextul noilor transformări politice, România a manifestat o abordare fundamental diferită și a procedat la numirea și acceptarea de consuli onorifici³⁰.

În prezent, în România statutul juridic al oficiilor consulare de carieră și onorifice este reglementat prin intermediul Regulamentului consular aprobat prin HG nr. 760 din 16 septembrie 1999³¹, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 468 din 27 septembrie 1999³² și prin HG nr. 100/2004 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, potrivit art. 24, pct. 1 din Regulamentul consular din 1999 România poate înființa, pe bază de reciprocitate, oficii consulare onorifice pe teritoriul altor state și poate numi consuli onorifici care funcționează potrivit legii, normelor, principiilor și practicii internaționale.

Regulamentul consular din 1999 procedează la oferirea unor criterii importante cu privire la definirea consulului onorific arătând în art. 24, pct. 6 că șefii oficiilor consulare onorifice pot fi cetățeni români cu domiciliul permanent în statul de reședință, cetățeni ai statului de reședință sau cetățeni ai unui stat terț cu domiciliul în statul de reședință. Totodată, la pct. 7 al aceluiași articol se arată că șefii oficiilor consulare onorifice sunt numiți dintre persoanele cu poziții importante în statul de reședință – oameni politici reputați, personalități remarcabile în domeniile economiei, finanțelor, bancar, cultural, științific, avocați de prestigiu-, cu independență financiară și comportament la nivelul funcției ce li se încredințează, apropiați de România, care pot să contribuie la promovarea intereselor românești, la dezvoltarea relațiilor de prietenie cu statul de reședință și care doresc să își asume astfel de însărcinări. Activitatea consulilor onorifici ai României este benevolă potrivit dispozițiilor art. 24, pct. 8 din Regulamentul consular din 1999 unde se arată că pentru activitatea desfășurată consuli

At the same time, the consulates of both of the categories were under the authority of the Romanian diplomatic mission in the residence state⁸⁷. Between the years 1948-1990 in Romania there was adopted a rejecting position to the institution of the consulates generated by the conception that the diplomatic and consular offices represented structures allowing the development of some activities against the state interests⁸⁸, fact that has led to the abolishment both of the honorific consulates of Romania abroad and of the foreign ones in Romania⁸⁹. After 1990, in the context of the new political changes, Romania has basically

expressed a different approach and proceeded to the assignment and acceptance of honorific consuls⁹⁰.

At present, in Romania the juridical status of the career and honorific consular offices is regulated by means of the Consular Regulation approved by GD no. 760 from September, 16th 1999⁹¹, published in the Romanian Official Gazette, Part I no. 468 from September, 27th 1999⁹² and by GD no. 100/2004 regarding the organization and functioning of the Ministry of Foreign Affairs, with the subsequent changes and completions. Thus, according to art. 24, point 1 of the Consular Regulation from 1999, Romania may settle, based on mutuality, honorific consular offices on the territory of other states and it may assign honorific consuls working according to the international law, norms, principles and practice.

The 1999 consular regulation proceeds to offering certain important criteria regarding the definition of the honorific consul, showing in art. 24, point 6 that the heads of the honorific consular offices may be Romanian citizens having their permanent residence in the residence state, citizens of the residence state or citizens of a third state having their residence in the residence state. At the same time, point 7 of the same article shows that the heads of the honorific consular offices are assigned by the persons having important positions in the residence state –

onorifici nu primesc din partea statului român salarii, indemnizații sau alte venituri, oricare ar fi denumirea acestora. Totodată, trebuie precizat că șefii oficiilor consulare onorifice suportă din bugetul propriu toate cheltuielile privind îndeplinirea atribuțiilor oficiale și de reprezentare. De asemenea, ei își desfășoară activitatea în localuri consulare proprietatea lor sau închiriate pe cheltuială proprie³³.

Procedura înființării oficiilor consulare, numirea și admiterea șefilor oficiilor consulare onorifice se aprobă de către ministrul afacerilor externe în drept să semneze patentă consulară³⁴ prevăzută cu sigiliul de stat și urmează regulile prevăzute pentru consulatele de carieră³⁵. Astfel, potrivit art. 2, pct.1 și 4 din Regulamentul consular din 1999, în relațiile României cu alte state înființarea de oficii consulare, indiferent că este vorba de oficii consulare de carieră sau onorifice se face numai cu consimțământul statului primitor³⁶.

Consulatele onorifice, la fel ca și cele de carieră, sunt subordonate misiunii diplomatice a României din statul de reședință, care îndrumă și coordonează activitatea oficială a consulului onorific. Personalul diplomatic al secțiilor consulare și consuli de carieră sprijină activitatea consuliilor onorifice și urmărește modul în care aceștia își îndeplinesc obligațiile înscrise în protocolul încheiat la preluarea funcției³⁷.

În ceea ce privește numirea șefului oficiului consular onorific, potrivit art. 6, pct. 1 din Regulamentul consular din 1999, Ministerul Afacerilor Externe este obligat să solicite pe cale diplomatică, acordul prealabil al statului pe teritoriul căruia se află oficiul consular onorific cu privire la această numire. După obținerea acordului statului de reședință ministrul afacerilor externe semnează patentă consulară, prin care atestă numirea șefului oficiului consular onorific, sediul oficiului consular și circumscripția consulară, purtând sigiliul de stat. Ulterior, Ministerul Afacerilor Externe înaintează, pe cale diplomatică Ministerului Afacerilor Externe al țării în care a fost numit șeful oficiului consular de carieră

notorious political people, remarkable personalities in the economics, finances, banking, cultural, scientific fields, prestigious lawyers -, having financial independence and a behaviour according to their entrusted function, close to Romania, who can contribute to the promotion of the Romanian interests, to the development of the friendly relations with the residence state and who want to have such tasks. The activity of the honorific consuls of Romania is voluntary according to the stipulations of art. 24, point 8 of the 1999 Consular Regulation where it is shown that, for the developed activity, the honorific consuls do not receive from the Romanian state wages, payments or other incomes, whatever their name is. At the same time, we must specify that the heads of the honorific consular offices pay for based on their own budget all the expenditures regarding the accomplishment of the official and representing attributions. Also, they develop their activity in consular locals either representing their property or rented with their own money⁹³.

The procedure of settling the consular offices, assigning and admitting the heads of the honorific consular offices is approved by the ministry of foreign affairs who has the right to sign the consular patent⁹⁴ having the state seal and follows the rules stipulated for the career consulates⁹⁵. Thus, according to art. 2, point 1 and 4 of the 1999 Consular Regulation, in the relations of Romania with other states, the settling of consular offices, either it is about career or honorific consular offices, is made only with the consent of the receiving state⁹⁶.

The honorific consulates, like the career ones, are subordinated to the Romania's diplomatic mission in the residence state that directs and coordinates the official activity of the honorific consul. The diplomatic staff of the consular sections and the career consuls support the activity of the honorific consuls and follows the way they accomplish their obligations registered in the protocol contracted when taking over the

patenta consulară în vederea acordării exequatur-ului³⁸. După primirea exequatur-ului sau după admiterea provizorie șefii oficiilor consulare onorifice vor încheia cu șeful misiunii diplomatice române acreditat în acea țară, împuternicit în acest scop de Ministerul Afacerilor Externe, un protocol³⁹ conținând atribuțiile consulare pe care aceștia le pot exercita⁴⁰, care nu implică exercitarea autorității de stat⁴¹, drepturile de care se bucură⁴² și obligațiile ce le revin⁴³.

Șefii oficiilor consulare onorifice urmează ca rang după șefii oficiilor consulare de carieră. Ordinea de precădere a șefilor de oficii consulare onorifice se stabilește în funcție de data emiterii exequatur-ului⁴⁴.

Potrivit art. 24, pct. 9 din Regulamentul consular din 1999 calitatea de consul onorific poate fi retrasă oricând de către ministrul afacerilor externe al României, prin revocarea patentei consulare și prin notificarea autorităților țării de reședință cu privire la decizia de a nu mai considera persoana respectivă ca șef al oficiului consular onorific sau, după caz, consul onorific.

Statutul oficiilor consulare onorifice în lumina reglementărilor adoptate de Republica Moldova. În Republica Moldova regimul juridic al oficiilor consulare onorifice este stabilit prin Regulamentul cu privire la consulul onorific al Republicii Moldova aprobat prin Ordinul Ministrului Afacerilor Externe și al Integrării Europene al Republicii Moldova nr. 683 din 20 iunie 2007 și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 107-111 din 27 iulie 2007⁴⁵.

În conformitate cu prevederile acestui regulament înființarea oficiilor consulare onorifice și numirea consulilor onorifici ai Republicii Moldova pe teritoriul altor state poate fi efectuată numai cu acordul statului de reședință⁴⁶ și cu respectarea următoarelor criterii: a) oficiul consular va fi instituit într-o localitate unde nu există misiunea diplomatică sau consulară a Republicii Moldova, precum și alt oficiu consular condus de consulul onorific al Republicii

function⁹⁷.

Regarding the assigning of the head of the honorific consular office, according to art. 6, point 1 of the 1999 Consular Regulation, the Ministry of Foreign Affairs is forced to require diplomatically the prior consent of the state on whose territory there is the honorific consular office regarding this assigning. After obtaining the consent of the residence state, the minister of foreign affairs signs the consular patent by means of which it attests the assigning of the head of the honorific consular office, the headquarters of the consular office and the consular circumscription, wearing the state seal. Subsequently, the Ministry of Foreign Affairs advances diplomatically to the Ministry of Foreign Affairs of the country where it was assigned the head of the career consular office, the consular patent in order to grant the exequatur⁹⁸. After receiving the exequatur or after the temporary admission, the heads of the honorific consular offices will contract with the head of the Romanian diplomatic mission accredited in that country, empowered in this purpose by the Ministry of Foreign Affairs, a protocol⁹⁹ containing the consular attributions they may exert¹⁰⁰, that do not involve the exertion of the state authority¹⁰¹, the rights they enjoy¹⁰² and their obligations¹⁰³.

The heads of the honorific consular offices are next, as rank, after the heads of the career consular offices. The priority order of the heads of the honorific consular offices is established depending on the date of emitting the exequatur¹⁰⁴.

According to art. 24, point 9 of the 1999 Consular Regulation, the quality of honorific consul may be taken back anytime by the minister of foreign affairs of Romania, by revoking the consular patent and by notifying the authorities of the residence country regarding the decision of not considering anymore the respective person as a head of the honorific consular office or, depending on the case, as the honorific consul.

The status of honorific consular offices

Moldova; b) circumscripția consulară va include acele regiuni ale statului respectiv care vor putea în mod efectiv să fie deservite de consulul onorific și să prezinte interes economic, comercial și investițional pentru Republica Moldova și/sau unde locuiește un număr sporit de cetățeni ai Republicii Moldova; c) unitățile administrativ-teritoriale care fac parte din circumscripția consulară a oficiului consular urmează a fi limitrofe și nu pot fi incluse concomitent în circumscripția consulară atribuită unui alt oficiu consular condus de consulul onorific al Republicii Moldova⁴⁷.

Înființarea, activitatea și desființarea oficiilor consulare onorifice ale Republicii Moldova conduse de consuli onorifici este monitorizată, coordonată și evaluată în țara de reședință a oficiului consular de către șeful misiunii diplomatice sau consulare al Republicii Moldova acreditat pentru statul de reședință⁴⁸.

Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o persoană pentru a deveni consul onorific al Republicii Moldova sunt:

- a) deține cetățenia Republicii Moldova și/sau a unui alt stat;
- b) are domiciliu permanent sau are permis de ședere în statul de reședință;
- c) are capacitatea deplină de exercițiu;
- d) este aptă de muncă din punct de vedere al sănătății;
- e) dispune de surse financiare suficiente pentru finanțarea integrală în activitatea oficiului consular, și anume: dotarea tehnico-materială, salarizarea personalului, asigurarea serviciilor de transport și comunicații etc.;
- f) este în posesia unui imobil (sau în stare de a-l procura, fie închiria pentru întreaga perioadă de exercițiu a funcției de consul onorific), situat în localitatea unde este prevăzută înființarea oficiului consular, care va permite o desfășurare corespunzătoare a activității consulului onorific;
- g) dispune de posibilități pentru: promovarea consecventă a intereselor Republicii Moldova în țara de reședință; stabilirea și dezvoltarea relațiilor economice, comerciale, științifice,

in the light of the regulations adopted by the Republic of Moldova. In the Republic of Moldova, the juridical system of the honorific consular offices is established by the Regulation regarding the honorific consul of the Republic of Moldova approved by the Order of the Minister of Foreign Affairs and of the European Integration of the Republic of Moldova no. 683 from June, 20th 2007 and published in the Official Gazette of the Republic of Moldova no. 107-111 from July, 27th 2007¹⁰⁵.

Accordingly to the stipulations of this regulation, the settlement of the honorific consular offices and the assignment of the honorific consuls of the Republic of Moldova on the territory of other states may be accomplished only with the consent of the residence state¹⁰⁶ and by respecting the following criteria: a) the consular office will be established in a locality where there is no diplomatic or consular mission of the Republic of Moldova, and also another consular office led by the honorific consul of the Republic of Moldova; b) the consular circumscription will include those regions of the respective state that will be effectively able to be deserved by the honorific consul and to present economical, commercial and investment interest for the Republic of Moldova and/or there is an increased number of citizens of the Republic of Moldova; c) the administrative-territorial units that are part of the consular circumscription of the consular office are to be limitary and they cannot be included concomitantly in the consular circumscription attributed to another consular office led by the honorific consul of the Republic of Moldova¹⁰⁷.

The settlement, the activity and the annulment of the honorific consular offices of the Republic of Moldova led by the honorific consuls is monitored, coordinated and evaluated in the residence country of the consular office by the head of the diplomatic or consular mission of the Republic of Moldova accredited for the residence state¹⁰⁸.

The conditions a person should

culturale, sportive etc.; atragerea investițiilor și capitalului străin în economia Republicii Moldova;

h) nu are antecedente penale;

i) nu se află sub urmărire penală;

j) nu deține concomitent funcția de consul onorific al Republicii Moldova sau al unui stat străin;

k) nu este colaborator al unei misiuni diplomatice sau consulare străine⁴⁹.

Printre funcțiile pe care le îndeplinește⁵⁰ funcționarul consular onorific al Republicii Moldova menționăm:

a) protejarea în statul de reședință a intereselor Republicii Moldova, drepturilor și intereselor cetățenilor moldoveni, persoanelor fizice și juridice din Moldova,

b) promovarea intereselor Republicii Moldova, în special în domeniile economic, comercial, investițional, tehnic, științific, cultural și turistic în statul de reședință și dezvoltarea relațiilor de prietenie între Republica Moldova și acest stat;

c) informarea cetățenilor Republicii Moldova, despre procedura de prestare a serviciilor consulare,

e) informarea Ministerului de Externe al Republicii Moldova despre manifestările importante cu caracter economic, comercial, financiar, cultural și tehnico-științific ce se organizează în circumscripția consulară în vederea participării la acestea a agenților economici și instituțiilor specializate din Republica Moldova;

g) promovarea valorilor culturii, artei și științei poporului Republicii Moldova, organizarea de manifestări cultural-artistice moldovenești (expoziții de artă, gale de film, conferințe, simpozioane etc.);

h) organizarea de conferințe de presă și difuzarea de informații despre Republica Moldova în mass-media locală în vederea cunoașterii corecte a realităților din țară;

i) acordarea de protecție cetățenilor Republicii Moldova domiciliați permanent sau aflați temporar în circumscripția consulară;

j) cu coordonarea misiunii diplomatice sau

accomplish in order to become a honorific consul of the Republic of Moldova are:

a) he becomes the citizenship of the Republic of Moldova and/or the one of another state;

b) he has a permanent residence or a permission to stay in the residence state;

c) he has the full ability to exertion;

d) he is able to work from the health viewpoint;

e) he has enough financial sources in order to integrally finance the activity of the consular office, namely: technical-material endowment, waging the staff, providing transport and communication services etc.;

f) he owns a real estate (or he is able to achieve it, either to rent it for the whole time of exertion of the honorific consul function), placed in the locality where it is stipulated the settlement of the consular office that will allow an adequate development of the honorific consul activity;

g) he owns possibilities for: the consequent promotion of the interests of the Republic of Moldova in the residence country; establishing and developing the economical, commercial, scientific, cultural sportive relations etc.; attracting the foreign investments and capital in the economy of the Republic of Moldova;

h) he has no criminal records;

i) he is not under criminal pursuit;

j) he does not own concomitantly the function of honorific consul of the Republic of Moldova or of another foreign state;

k) he is no collaborator of a foreign diplomatic or consular mission¹⁰⁹.

Among the functions he accomplishes¹¹⁰ the honorific consular employee of the Republic Moldova, we mention:

a) protecting in the residence state the interests of the Republic of Moldova, the rights and interests of the Moldavian citizens, of the natural persons and of the juridical entities in Moldova,

b) promoting the interests of the Republic of Moldova, especially in the economical, commercial, investment, technical, scientific,

consulare de carieră ale Republicii Moldova din statul de reședință sau desemnată, eliberează solicitanților informații, cereri și chestionare necesare și informează despre procedura de perfectare a pașapoartelor, titlurilor de călătorie, vizelor și altor documente din numele misiunii diplomatice și consulare acreditate în statul de reședință; acordă asistență corespunzătoare pentru completarea corectă a actelor; asigură transmiterea actelor în adresa misiunilor diplomatice și consulare competente, recepționarea și eliberarea documentelor perfectate;

k) acordă asistența protocolară și logistică necesară pentru organizarea vizitelor în statul de reședință ale persoanelor oficiale din Republica Moldova,

l) prestează servicii consulare concrete în exclusivitate cu acceptul și la indicația Ministerului Afacerilor Externe și al Integrării Europene al Republicii Moldova;

n) acordă asistență navelor și aeronavelor moldovenești, inclusiv mijloacele de transport auto, care au nevoie de ajutor (naufragiu, accidente etc.);

o) acordă asistență în cazurile de arest, încarcerare, extrădare, repatriere, evacuare sau deces a cetățenilor Republicii Moldova pe teritoriul circumscripției consulare etc.⁵¹.

În conformitate cu art. 49 din Regulamentul din 2007 funcțiile consulului onorific pot fi suspendate temporar dacă împotriva acestuia s-a pus în mișcare urmărirea penală pe teritoriul Republicii Moldova, statului de reședință sau altui stat terț, precum și în alte cazuri. Funcționarul consular onorific are obligația prezentării de rapoarte semestriale și anuale cu privire la activitatea sa, precum și orice altă informații legată de activitatea acestuia, la solicitarea misiunii diplomatice sau consulare a Republicii Moldova în statul de reședință⁵². Funcțiile consulare ale funcționarului consular onorific încetează prin: a) notificarea autorităților statului de reședință de către Minister despre încetarea activității consulului onorific și retragerii patentei

cultural and touristic fields in the residence state and the development of the friendly relations between the Republic of Moldova and this state;

c) informing the citizens of the Republic of Moldova about the procedure of performing consular services,

e) informing the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Moldova about the important economical, commercial, financial, cultural and technical-scientific manifestations organized in the consular circumscription for the participation of the economical agents and of the specialized institutions of the Republic of Moldova;

g) promoting the values of culture, art and science of the people of the Republic of Moldova, organizing Moldavian cultural-artistic manifestations (art expositions, film galas, conferences, symposiums etc.);

h) organizing press conferences and spreading information about the Republic of Moldova in the local mass-media in order to correctly know the realities in the country;

i) providing protection to the citizens of the Republic of Moldova having the permanent or temporary residence in the consular circumscription;

j) with the coordination of the career diplomatic or consular mission of the Republic of Moldova in the residence state or the assigned one, he offers to the demanders the necessary information, requirements and questionnaires and informs about the procedure of improving the passports, the travelling titles, the visas and other documents in the name of the diplomatic and consular mission accredited in the residence state; it provides adequate assistance for the correct completion of the documents; it provides the transmission of the documents in the address of the competent diplomatic and consular mission, receiving and offering the improved documents;

k) he offers the protocol and logistical assistance for organizing the visits in the residence state of the official persons in the Republic of Moldova,

consulare⁵³; b) notificarea din partea autorităților statului de reședință către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova privind încetarea de a recunoaște persoana în cauză ca consul onorific; c) retragerea exequaturului.

Statutul oficiilor consulare onorifice în lumina reglementărilor adoptate de Germania.

În Germania - Legea din 11 septembrie 1974 privind funcționarii consulari definește statutul, atribuțiile și competențele acestora făcând distincția între funcționarii consulari de carieră și onorifici⁵⁴. Potrivit dispozițiilor legislației germane funcționarii consulari onorifici ai statului german nu trebuie, în mod obligatoriu, să posede cetățenia germană, dar trebuie să aibă o experiență profesională reputată, o poziție socială în statul de reședință care să le permită să se achite în cel mai bun mod cu putință de sarcinile încredințate, cunoștințe bune de limba germană și contacte serioase în domeniul economic sau cultural. Totodată, prevederile Legii din 11 septembrie 1974 privind funcționarii consulari precizează că funcționarii consulari onorifici ai Germaniei își pot exercita atribuțiile lor până la vârsta de 65 de ani. Art. 22 din Legea din 11 septembrie 1974 privind funcționarii consulari impune în sarcina persoanelor cărora li se conferă această calitate depunerea unui jurământ privind achitarea cu loialitate și conștiinciozitate a îndatoririlor lor. Consulii onorifici nu sunt remunerați pentru activitatea lor dar ei pot percepe unele taxe consulare. Dacă aceste taxe consulare nu asigură acoperirea cheltuielilor de funcționare a oficiului consular onorific statul german poate acorda o alocație forfetară complementară în baza unor rapoarte contabile întocmite de consulii onorifici ce atestă veniturile obținute și cheltuielile realizate. De asemenea, în cazul în care li se încredințează însă o misiune specială li se pot rambursa cheltuielile realizate cu această ocazie⁵⁵.

Statutul oficiilor consulare onorifice în lumina reglementărilor adoptate de

l) he performs concrete consular services exclusively with the acceptance and at the indication of the Ministry of Foreign Affairs and of the European Integration of the Republic of Moldova;

n) he provides assistance to the Moldovan ships and airships, including the auto vehicles that need help (wreck, accidents etc.);

o) he provides assistance in case of arrest, incarceration, extradition, repatriation, evacuation or death of the citizens of the Republic of Moldova on the territory of the consular circumscription etc¹¹¹.

According to art. 49 of the 2007 Regulation, the functions of honorific consul may be temporarily suspended if, against it, there was auctioned the criminal pursuit on the territory of the Republic of Moldova, of the residence state or of a third state, and also in other cases. The honorific consular employee has the obligation to present the half-yearly and yearly reports regarding his activity, and also any other information related to his activity, at the demand of the diplomatic and consular mission of the Republic of Moldova in the residence state¹¹². The consular functions of the honorific consular employee terminate by: a) notifying the authorities of the residence state by the Ministry about terminating the activity of the honorific consul and taking back the consular patent¹¹³; b) notifying, from the authorities of the residence state to the Ministry of Foreign Affairs and to the European Integration of the Republic of Moldova, regarding the stopping to perceive the person in question as a honorific consul; c) taking back exequatur.

The status of honorific consular offices in the light of the regulations adopted by Germany.

In Germania – the Law from September, 11th 1974 regarding the consular employees defines their status, attributions and competences, making the difference between career consular employees and honorific ones¹¹⁴. According to the stipulations of the German legislation, the honorific consular employees of the German state do not necessarily have to have German

Regatul Belgiei. În Regatul Belgiei - Decretul Regal din 3 iunie 1999 privind reglementarea Ministerului Afacerilor Externe, Comerțului Exterior și Cooperării Internaționale prevede că oficiile consulare onorifice sunt înființate în jurisdicția și sub autoritatea unui consulat de carieră. Consulii onorifici pot fi asistați de viceconsuli onorifici iar titlul de consul general onorific se acordă doar pentru aducerea unor servicii excepționale statului belgian⁵⁶. Potrivit Decretului Regal menționat consulii onorifici sunt selectați de preferință dintre cetățenii belgieni dar această calitate poate fi conferită și străinilor. Totodată, consulii onorifici sunt aleși dintre personalitățile care ocupă o poziție socială importantă și care au contacte strânse la nivel local cu administrația și populația. Funcționarii consulari onorifici ai Belgiei își pot exercita atribuțiile lor până la vârsta de 70 de ani având obligația depunerii unui jurământ privind îndeplinirea cu fidelitate a atribuțiilor lor și contribuirea cu tot ce le stă în putință la dezvoltarea intereselor de navigație și comerț ale statului belgian. Exercitarea funcțiilor consulare se face benevol, dar există posibilitatea instituirii unor taxe consulare pentru serviciile oferite în vederea acoperirii cheltuielilor administrative⁵⁷.

Statutul oficiilor consulare onorifice în lumina reglementărilor adoptate de Regatul Danemarcei. În Regatul Danemarcei - Legea nr. 150 din 13 aprilie 1983 referitoare la organizarea Ministerului Afacerilor Externe și Circulara din 1 februarie 2001 referitoare la administrarea Ministerului Afacerilor Externe reglementează statutul oficiilor consulare onorifice. Funcționarii consulari onorifici ai Danemarcei își pot exercita atribuțiile lor până la vârsta de 70 de ani și, deși străinii pot fi desemnați pentru ocuparea funcțiilor consulari onorifici, se acordă preferință cetățenilor danezi. Pot ocupa aceste funcții persoanele care se bucură de o considerație generală și care dispun de o bună rețea de relații la nivel local, în special cu administrația și organizațiile profesionale,

citizenship, but they have to own a notorious professional experience, a social position in the residence state that could allow them to make up in the best way possible for the entrusted tasks, good knowledge of German and serious contacts in the economical or cultural field. At the same time, the stipulations of the Law from September, 11th 1974 regarding the consular employees, specify that the honorific consular employees of Germany may exert their attributions until the age of 65. Art. 22 of the Law from September, 11th 1974 regarding the consular employees imposes in the task of the persons having this quality, the making of an oath regarding the making up of their duties with loyalty and dutifulness. The honorific consuls are not remunerated for their activity, but may perceive some consular taxes. If these consular taxes do not provide the covering of the working expenditures of the honorific consular office, the German state may provide a flat-rate complementary allowance based on some accountable reports accomplished by the honorific consuls attesting the obtained incomes and the accomplished expenditures. Also, if they are entrusted a special mission, their expenditures accomplished with this occasion can be reimbursed¹⁵.

The status of honorific consular offices in the light of the regulations adopted by the Kingdom of Belgium. In the Kingdom of Belgium – the Royal Decree from June, 3rd 1999 regarding the regulation of the Ministry of Foreign Affairs, of the Outside Commerce and of the International Cooperation stipulates that the honorific consular offices are settled in the jurisdiction and under the authority of a career consulate. The honorific consuls may be assisted by the honorific vice-consuls and the title of honorific general consul is granted only for bringing some exceptional services to the Belgian state¹⁶. According the mentioned Royal Decree, the honorific consuls are selected rather among the Belgium citizens, but this quality may also be conferred to the foreigners. At the same time, the honorific

încadrându-se cel mai bine în aceste tipare cei care sunt oameni de afaceri, avocați, reprezentanții firmelor maritime etc. Nu se solicită depunerea vreunui jurământ ci doar semnarea unei declarații de cei desemnați să îndeplinească atribuții consulare onorifice prin care se angajează să îndeplinească atribuțiile lor cu loialitate. Funcționarii consulari sunt aleși dintre persoanele care se bucură de o anumită independență financiară, ei nefiind remunerați, dar cărora li se oferă posibilitatea fixării unele taxe consulare. De asemenea, ei pot beneficia de rambursarea unor cheltuieli administrative iar, în unele situații excepționale, putându-li-se alocă o sumă anuală forfetară pentru suportarea cheltuielilor corespunzătoare remunerării angajaților și pentru plata chiriei⁵⁸.

Statutul oficiilor consulare onorifice în lumina reglementărilor adoptate de Regatul Spaniei. În Regatul Spaniei - Regulamentul referitor la funcționarii consulari spanioli în străinătate aprobat prin Decretul Regal nr. 952 din 25 aprilie 1984 reglementează statutul oficiilor consulare onorifice. Plecând de la necesitatea de a nu augmenta cheltuielile publice - Regatul Spaniei a promovat un sistem de reprezentare în exterior diferit de cel al majorității celorlalte state și a acordat un loc important reprezentării consulare onorifice. Astfel, în anul 2005, Spania avea în străinătate 81 de consulate generale și 6 consulate și 17 oficii consulare onorifice, 52 viceconsulate onorifice și 20 de agenții consulare onorifice. Funcționarii consulari onorifici ai Spaniei, pentru care nu se impune obligativitatea deținerii cetățeniei spaniole, trebuie să fie persoane cunoscute la nivel local și care să se bucure de o bună reputație. Regulamentul referitor la funcționarii consulari spanioli în străinătate impune obligativitatea cunoașterii limbii spaniole sau asigurarea unui translator în caz de nevoie. Totodată, pentru funcția de consul onorific general se mai solicită posedarea unei diplome universitare, deținerea unei poziții importante în domeniul industriei, comerțului sau financiar și

consuls are chosen among the personalities having an important social position and having tight connection with the administration and population at the local level. The honorific consular employees of Belgium may exert their attributions until the age of 70 having the obligation to make an oath regarding the loyal accomplishment of their attributions and the contribution with all they can to the development of the navigation and commerce interests of the Belgian state. The exertion of the consular functions is made voluntarily, but there is the possibility to institute some consular taxes for the services offered in order to cover the administrative expenditures¹¹⁷.

The status of honorific consular offices in the light of the regulations adopted by the Kingdom of Denmark. In the Kingdom of Denmark – Law no. 150 from April, 13th 1983 referring to the organization of the Ministry of Foreign Affairs and the Circular from February, 1st 2001 referring to the administration of the Ministry of Foreign Affairs regulate the status of the honorific consular offices. The honorific consular employees of Denmark may exert their attributions until the age of 70 and, even if the foreigners may be assigned to occupy the functions of honorific consuls, they are rather granted to the Danish citizens. These functions may also be occupied by the persons enjoying a general consideration and owning a good network of local relations, especially with the administration and the professional organizations, framing the best in these patterns the ones who are business men, lawyers, representatives of the sea firms etc. It is not required the making of an oath, but only the signing of a declaration by the ones assigned to accomplish honorific consular attributions by means of which they commit to accomplish their attributions with loyalty. The consular employees are chosen among the persons enjoying a certain financial independence, without being remunerated, but they have the possibility to establish certain consular taxes. Also, they may benefit from

aducerea unor servicii importante statului spaniol. Consulii onorifici ai statului spaniol își pot exercita atribuțiile lor până la vârsta de 70 de ani și nu li se solicită depunerea vreunui jurământ. Activitatea desfășurată de aceștia nu este remunerată dar au dreptul de a percepe unele taxe pentru serviciile consulare prestate. Ei pot solicita rambursarea cheltuielilor administrative cu condiția prezentării unor documente contabile detaliate în acest sens.

Totodată, dacă volumul activității desfășurate impune angajarea de personal administrativ și tehnic pe perioadă determinată, plata salariilor acestor persoane poate fi realizată de Ministerul Afacerilor Externe spaniol⁵⁹.

Statutul oficiilor consulare onorifice în lumina reglementărilor adoptate de Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord. Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord avea în 2005 - 70 de consulate și 230 de reprezentanțe onorifice. Funcționarii consulari onorifici sunt numiți pe o perioadă de cinci ani și mandatul lor poate fi reînnoit până la împlinirea vârstei de 65 de ani. Marea majoritate a consulilor onorifici sunt de origine britanică dar, această calitate, în unele cazuri, o au și străinii. Funcționarii consulari onorifici trebuie să se bucure de o înaltă considerație socială, să vorbească în mod fluent limba engleză și limba statului unde își exercită funcțiile, să fie buni cunoscători ai circumscripției consulare și ai administrației unde își desfășoară activitatea. Exercițarea activității nu este condiționată de depunerea vreunui jurământ. Ei nu sunt remunerați dar au dreptul la o indemnizație acordată de două ori pe an și au dreptul la rambursarea cheltuielilor administrative⁶⁰.

BIBLIOGRAFIE

- I. Anghel, *Dreptul diplomatic și consular*, Editura Lumina Lex, București, 1996**
I. Cloșcă, E. Glaser, N. Cosma, M. Niciu, G. Elian, M. Antal, *Dicționar de drept internațional public*, Editura Științifică și

the reimbursement of certain administrative expenditures and, in some exceptional situations, they might have even a flat-rate yearly sum for suffering the expenditures according to the remuneration of their employees and for paying the rent¹¹⁸.

The status of honorific consular offices in the light of the regulations adopted by the Kingdom of Spain. In the Kingdom of Spain – the Regulation referring to the Spanish consular employees abroad, approved by the Royal Decree no. 952 from April, 25th 1984 regulates the status of the honorific consular offices. Starting from the necessity of not augmenting the public expenditures – the Kingdom of Spain has promoted an outside representing system different from the ones of most of the other states and has granted an important place to the honorific consular representation. Thus, in the year 2005, Spain had abroad 81 general consulates and 6 consulates and 17 honorific consular offices, 52 honorific vice-consulates and 20 honorific consular agencies. The honorific consular employees of Spain, for whom there is not imposed the compulsory feature of having the Spanish citizenship, they should be persons locally known and they should enjoy a good notoriety. The Regulation referring to the functioning of the Spanish consular employees abroad imposes the compulsory feature to know the Spanish language or to provide a translator, if needed. At the same time, for the function of general honorific consul, it is also required the owning of a university diploma, the owning of an important positions in the industry, commerce or financial field, and bringing some important services to the Spanish state. The honorific consuls of the Spanish state may exert their attributions until the age of 70 and they are not required to make any oath. The activity developed by them is not remunerated, but they have the right to perceive certain taxes for the performed consular services. They may require the reimbursement of the administrative expenditures if they present some detailed

Enciclopedică, București, 1982

N. Dașcovici, *Curs de drept internațional public*, Tipografia concesionară Al. A. Țerek, Iași, 1935

M. Delcea, A. Frăsincarm L.T. Poenaru, *Protecția și asistența consulară a cetățenilor români în străinătate*, Editura All Beck, București, 2005

I. Diaconu, *Manual de drept internațional public*, ediția a II a, Editura Lumina Lex, București, 2007

Gr. Geamănu, *Dreptul internațional contemporan*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1965

B. Selejan-Guțan, L. M. Crăciunean, *Drept internațional public*, Editura Hamangiu, București, 2008

D. Mazilu, *Diplomația - Drept diplomatic și consular*, Ediția a III a, Editura Lumina Lex, București, 2009

M. Mihăilă, *Elemente de drept internațional public și privat*, Editura All Beck, București, 2001

A. Năstase, B. Aurescu, I. Gâlea, *Drept diplomatic și consular – Sinteze pentru examen*, Editura All Beck, București, 2002

G. Plastara, *Manual de drept internațional public*, Editura Librăriei Socec & Co., Soc. Anonimă, 1927

S. Scăunaș, *Drept internațional public*, Ediția a 2 a, Editura C.H. Beck, București, 2007

Convenția de la Viena din 1963 privind relațiile consulare

Regulamentul consular aprobat prin HG nr. 760 din 16 septembrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 468 din 27 septembrie 1999

HG nr. 100/2004 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe al României, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul cu privire la consulul onorific al Republicii Moldova aprobat prin Ordinul Ministrului Afacerilor Externe și al Integrării Europene al Republicii Moldova nr. 683 din 20 iunie 2007 și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 107-111 din 27

accounting documents in this sense.

At the same time, if the volume of the developed activity imposes the hiring of administrative and technical staff on an undetermined term, the payment of the wages of these persons may be accomplished by the Spanish Ministry of Foreign Affairs¹¹⁹.

The status of honorific consular offices in the light of the regulations adopted by the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland. The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland had in 2005 - 70 consulates and 230 honorific agencies. The consular employees are assigned on a five year term and their mandate may be renewed until reaching the age of 65. Most of the honorific consuls are British but this quality is also owned by foreigners, in some cases. The honorific consular employees should enjoy a high social consideration, speak fluently English and the language of the state where they exert their functions, they should know well the consular circumscription and the administration where the activity is developed. The exertion of the activity is not conditioned by the making of any oath. They are not remunerated but they have the right to a payment offered twice a year and they have the right to the reimbursement of the administrative expenditures¹²⁰.

BIBLIOGRAPHY

I. Anghel, *Diplomatic and Consular Law*, Lumina Lex Press, Bucharest, 1996

I. Cloșcă, E. Glaser, N. Cosma, M. Niciu, G. Elian, M. Antal, *International Public Law Dictionary*, Scientific and Encyclopaedic Press, Bucharest, 1982

N. Dașcovici, *International Public Law Course*, Al. A. Țerek Concessionary Printing House, Iași, 1935

M. Delcea, A. Frăsincarm L.T. Poenaru, *Consular Protection and Assistance of Romanian Citizens Abroad*, All Beck Press, Bucharest, 2005

I. Diaconu, *International Public Law*

iulie 2007

<http://www.scribd.com/doc/31655053/22655196-Dreptul-Consular>

<http://www.senat.fr/lc/lc149/lc1491.html#toc>

1

www.mae.ro

Handbook, 2nd Edition, Lumina Lex Press, Bucharest, 2007

Gr. Geamănu, *International Contemporary Law*, Didactic and Pedagogical Press, Bucharest, 1965

B. Selejan-Guțan, L. M. Crăciunean, *International Public Law*, Hamangiu Press, Bucharest, 2008

D. Mazilu, *Diplomacy – Diplomatic and Consular Law*, 3rd Edition, Lumina Lex Press, Bucharest, 2009

M. Mihăilă, *Elements of International Public and Private Law*, All Beck Press, Bucharest, 2001

A. Năstase, B. Aurescu, I. Gâlea, *Diplomatic and Consular Law– Syntheses for Exam*, All Beck Press, Bucharest, 2002

G. Plastara, *International Public Law Handbook*, Socec Library Press& Co., Anonymous Soc, 1927

S. Scăunaș, *International Public Law*, 2nd Edition, C.H. Beck Press, Bucharest, 2007

The 1963 Vienna Convention regarding the consular relations

The consular Regulation approve by GD no. 760 from September, 16th 1999, published in the Romanian Official Gazette, Part I no. 468 from September, 27th 1999

DG no. 100/2004 regarding the organization and the operation of the Ministry of Foreign Affairs of Romania, with further amendments and completions

The Regulation regarding the honorific consul of the Republic of Moldova approved by the Order of the Minister of Foreign Affairs and of the European Integration of the Republic of Moldova no. 683 from June, 20th 2007 and published in the Official Gazette of the Republic of Moldova no. 107-111 from July, 27th 2007

<http://www.scribd.com/doc/31655053/22655196-Dreptul-Consular>

<http://www.senat.fr/lc/lc149/lc149>

www.mae.ro

¹ **D. Mazilu**, *Diplomația - Drept diplomatic și consular*, Ediția a III a, Editura Lumina Lex, București, 2009, p. 442.

² Misiunile diplomatice pot exercita și funcții consulare, iar consulul poate, cu consimțământul statului de reședință, să îndeplinească acte diplomatice când, în statul de reședință, nu există o misiune diplomatică a statului trimițător. Cu toate acestea există unele deosebiri fundamentale între misiunile diplomatice și oficiile consulare. Astfel, misiunile diplomatice sunt acreditate pe lângă organele centrale ale statului acreditar (șef de stat, ministrul afacerilor externe), iar oficiile consulare sunt în raporturi directe cu autoritățile locale ale statului de reședință. De asemenea, oficiile consulare se află în subordinea misiunilor diplomatice ale statelor lor din statul de reședință. (S. Scăunaș, *Drept internațional public*, Ediția a 2 a, Editura C.H. Beck, București, 2007, p. 301).

³ Gr. Geamănu. *Dreptul internațional contemporan*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1965, p. 446. Stabilirea relațiilor consulare este determinată, de cele mai multe ori, de prezența în număr mare a cetățenilor statului trimițător în statul de reședință, ca și de frecvența acțiunilor de cooperare reciprocă în diverse domenii. (B. Selejan - Guțan, L. M. Crăciunean, *Drept internațional public*, Editura Hamangiu, București, 2008, p. 187).

⁴ G. Plastara, *Manual de drept internațional public*, Editura Librăriei Socec & Co., Soc. Anonimă, 1927, p. 266.

⁵ România a ratificat această convenție prin Decretul nr. 481 din data de 20 decembrie 1971.

⁶ M. Delcea, A. Frăsincarm L.T. Poenaru, *Protecția și asistența consulară a cetățenilor români în străinătate*, Editura All Beck, București, 2005, p. VII-VIII.

⁷ În continuare ne vom referi la Convenția de la Viena din 1963 privind relațiile consulare folosind sintagma Convenția din 1963.

⁸ I. Anghel, *Dreptul diplomatic și consular*, Editura Lumina Lex, București, 1996, p. 452.

⁹ *Ibidem*, p. 451. Astfel, analiza practicii statelor în materie și comparația cu funcționarii consulari de carieră permit identificarea următoarelor elemente definitorii în ceea ce privește consulii onorifici: consulul onorific este, de regulă, un cetățean al statului de reședință sau un cetățean al unui stat terț, nu este remunerat de statul trimițător, și poate exercita, în paralel, activități lucrative în statul de reședință (I. Diaconu, *Manual de drept internațional public*, ediția a II a, Editura Lumina Lex, București, 2007, p. 214). De regulă, consulii onorifici sunt persoane cunoscute pentru prestigiul și reputația lor în statul de reședință, alese de statul trimițător pentru a promova interesele acestuia și ale cetățenilor săi. (A. Năstase, B. Aurescu, I. Gâlea, *Drept diplomatic și consular – Sinteze pentru examen*, Editura All Beck, București, 2002, p. 201).

¹⁰ Persoana în cauză primește de la statul trimițător un document, sub forma de patentă sau un act similar, întocmit pentru fiecare numire, atestând calitatea sa și indicând, ca regula generală, numele și prenumele sau, categoria și clasa sa, circumscripția consulară și sediul postului consular. (Art. 11, alin. 1 din Convenția de la Viena din 1963).

¹¹ Șeful de post consular este admis să-și exercite funcțiile printr-o autorizație a statului de reședință denumită "exequatur". (Art. 12 din Convenția de la Viena din 1963).

¹² Art. 23 din Convenția de la Viena din 1963.

¹³ Funcțiile consulare reprezintă totalitatea atribuțiilor pe care le au oficiile consulare și personalul lor consular. Funcțiile consulare sunt numeroase și extrem de variate, întrucât titularul lor, consulul (sau mai exact consulatul) reprezintă în străinătate, pentru statul trimițător și cetățenii săi: notarul, jurisconsultul, ofițerul de stare civilă, căpitanul de port, organul de evidență a populației (cu atribuția de a acorda pașapoarte și diferite vize) etc. (M. Mihăilă, *Elemente de drept internațional public și privat*, Editura All Beck, București, 2001, p. 94).

¹⁴ Funcțiile consulare constau în: a) a proteja în statul de reședință interesele statului trimițător și ale cetățenilor săi, persoane fizice sau juridice, în limitele admise de dreptul internațional; b) a favoriza dezvoltarea relațiilor comerciale, economice, culturale și științifice între statul trimițător și statul de reședință și a promova în orice alt mod relații amicale între ele; c) a se informa, prin toate mijloacele licite, despre condițiile și evoluția vieții comerciale, economice, culturale și științifice a statului de reședință; d) a elibera pașapoarte și documente de călătorie cetățenilor statului trimițător, precum și vize și alte documente corespunzătoare persoanelor care doresc să meargă în statul trimițător; e) a acorda ajutor și asistență cetățenilor, persoane fizice și juridice, ai statului trimițător; f) a acționa în calitate de notar și de ofițer de stare civilă și a exercita funcții similare, ca și unele funcții de ordin administrativ, în măsura în care legile și regulamentele statului de reședință nu se opun la aceasta; g) a apăra interesele cetățenilor statului trimițător, persoane fizice sau juridice, în succesiunile de pe teritoriul statului de reședință, în conformitate cu legile și regulamentele statului de reședință; h) a apăra, în limitele fixate de legile și regulamentele statului de reședință, interesele minorilor și incapacabililor, cetățeni ai statului trimițător, mai ales atunci când este cerută instituirea unei tutele sau curatele cu privire la ei; i) sub rezerva practicilor și procedurilor în vigoare în statul de reședință, a reprezenta pe cetățenii statului trimițător sau a lua măsuri în scopul asigurării reprezentării lor adecvate în fața tribunalelor sau a altor autorități ale statului de

reședința pentru a cere, în conformitate cu legile și regulamentele statului de reședință, adoptarea de măsuri provizorii în vederea apărării drepturilor și intereselor acestor cetățeni atunci când, datorită absenței lor sau din orice alta cauză, ei nu-și pot apăra în timp util drepturile și interesele; j) a transmite acte judiciare și extrajudiciare sau a efectua comisii rogatorii în conformitate cu acordurile internaționale în vigoare sau, în lipsa unor asemenea acorduri, în orice mod compatibil cu legile și regulamentele statului de reședință; k) a exercita drepturile de control și de inspecție prevăzute de legile și regulamentele statului trimițător asupra navelor maritime și a navelor fluviale având naționalitatea statului trimițător și asupra aeronavelor înmatriculate în acest stat, ca și asupra echipajelor lor; l) a acorda asistență navelor și aeronavelor menționate, precum și echipajelor lor, a primi declarațiile asupra curselor acestor nave, a examina și a viza documentele de bord și, fără a prejudicia prerogativele autorităților statului de reședință, a face anchete privind incidentele survenite în cursul călătoriei; m) a exercita orice alte funcții încredințate unui post consular de către statul trimițător, care nu sunt interzise de legile și regulamentele statului de reședință sau la care statul de reședință nu se opune, sau care sunt menționate în acordurile internaționale în vigoare între statul trimițător și statul de reședință.

¹⁵ A. Năstase, B. Aurescu, I. Gâlea, op. cit., p. 202.

¹⁶ I. Diaconu, op. cit., p. 214.

¹⁷ Această scutire fiscală nu se aplica acestor impozite și taxe atunci când, conform legilor și regulamentelor statului de reședință, ele cad în sarcina persoanei care a contractat cu statul trimițător. (Art. 60, alin. 2 din Convenția de la Viena din 1963).

¹⁸ Art. 61 din Convenția de la Viena din 1963.

¹⁹ Art. 62 din Convenția de la Viena din 1963.

²⁰ Art. 64 din Convenția din 1963.

²¹ Nu se acordă privilegii și imunități membrilor familiei unui funcționar consular onorific sau unui angajat consular care lucrează într-un post consular condus de un funcționar consular onorific. (Art. 58, alin. 3 din Convenția din 1963).

²² Art. 63 din Convenția din 1963.

²³ Art. 65 din Convenția din 1963.

²⁴ De regulă, pentru îndeplinirea funcțiilor consulare, consulul onorific nu este remunerat.

²⁵ Art. 66 și 67 din Convenția din 1963.

²⁶ G. Plastara, op. cit., p. 266.

²⁷ N. Dașcovici, *Curs de drept internațional public*, Tipografia concesiionară Al. A. Țerek, Iași, 1935, p. 381.

²⁸ <http://www.scribd.com/doc/31655053/22655196-Dreptul-Consular>

²⁹ La Conferința de codificare a dreptului consular din 1963, poziția României a fost de excludere a oricărei referiri la această instituție, iar formula la care s-a ajuns (caracter facultativ) a fost văzută ca o soluție de compromis de reprezentanții României de la aceea dată. (I. Anghel, op. cit., p. 452).

³⁰ *Ibidem*, p. 453. În prezent România are deschise în străinătate 126 de consulate onorifice. (www.mae.ro).

³¹ În continuare ne vom referi la Regulamentul consular aprobat prin HG nr. 760 din 16 septembrie 1999 folosind sintagma Regulamentul din 1999.

³² Acest Regulament a abrogat Regulamentul consular aprobat prin I.D.R. nr. 3.549 din 24 octombrie 1937, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 255 din 4 noiembrie 1937.

³³ Art. 24, pct. 4 din Regulamentul din 1999.

³⁴ Patenta consulară este actul intern al statului trimițător, emis de guvern sau de o altă autoritate competentă, sub forma unei scrisori adresate statului trimițător, prin care o persoană este numită ca șef al postului consular. Patenta consulară trebuie să conțină toate informațiile necesare identificării persoanei, limitele împuternicirii și rangul. Prin urmare, patenta consulară este similară cu scrisoarea de acreditare. (S. Scăunaș, op. cit., p. 304).

³⁵ Art. 24. Pct. 2 și 3 din Regulamentul din 1999.

³⁶ Sediul oficiului consular onorific și circumscripția consulară sunt stabilite de Ministerul Afacerilor Externe după obținerea acordului expres al autorităților statului de reședință în acest sens.

³⁷ <http://www.mae.ro/node/1871?page=3>

³⁸ Art. 6, pct. 3 din Regulamentul din 1999. Exquatur-ul este o autorizație prin care guvernul unui stat recunoaște șefului de post consular străin calitatea sa oficială și i se aprobă executarea funcțiilor consulare în circumscripția sa consulară, acordându-i privilegiile și imunitățile conferite prin tratate, legi sau cutume. (I. Cloșcă, E. Glaser, N. Cosma, M. Niciu, G. Elian, M. Antal, *Dicționar de drept internațional public*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1982, p. 137).

³⁹ Art. 24, pct. 5 din Regulamentul din 1999.

⁴⁰ Atribuțiile generale ale consulilor onorifici sunt: reprezentarea intereselor României în mediile politice, economice și culturale în care activează; promovarea obiectivelor României în plan politic și economic la nivelul

guvernelor locale, liderilor politici, mass-media etc; stimularea dezvoltării relațiilor și facilitarea contactelor economice și comerciale între companii românești și străine, precum și recomandarea de agenți economici din circumscripția consulară și sprijinirea încheierii de contracte comerciale; oferirea de informații privind mediul de afaceri și oportunitățile din România; promovarea cooperării între reprezentanții comunităților românești la nivel local; stimularea dialogului și cooperării între comunitățile locale și România; transmiterea de informații privind evoluții în domeniul comercial, economic, cultural-științific în circumscripția consulară în care activează; diseminarea de informații privind România în comunitățile și mass-media locale; oferirea de asistență și consultanță cetățenilor români aflați în situații deosebite; recomandarea de avocați pentru susținerea intereselor persoanelor fizice și juridice române în cadrul procedurilor judiciare și administrative deschise în circumscripția consulară; promovarea fenomenului cultural românesc în mediile în care activează; stimularea cooperării între universitățile românești și străine. (<http://www.mae.ro/node/1871?page=2>).

⁴¹ În înțelesul Regulamentului din 1999 atribuțiile consulare care implică exercitarea autorității de stat sunt cele referitoare la cetățenie, stare civilă, acte notariale, procurări și transmiteri de acte judiciare și extrajudiciare, eliberarea de pașapoarte și acordarea de vize, încasarea de taxe consulare pentru serviciile prestate, precum și orice alte activități cu un astfel de caracter și care vor fi îndeplinite în exclusivitate de către funcționarii consulari de carieră ai României. (Art. 25, alin. 2 din Regulamentul din 1999).

⁴² Drepturile consulilor onorifici sunt următoarele: să arboreze drapelul național al României la sediul oficiului consular onorific și pe mijloacele de transport, atunci când acestea sunt folosite în interes de serviciu; să plaseze pe clădirea în care funcționează oficiul consular onorific stema de stat a României și să aplice o inscripție corespunzătoare cu denumirea și rangul oficiului consular, în limba română și în limba statului de reședință; să primească sprijin din partea autorităților statului de reședință pentru obținerea localului oficiului consular onorific; să se deplaseze pe teritoriul statului de reședință, sub rezerva legilor și a regulamentelor referitoare la zonele în care accesul este interzis sau reglementat din motive de securitate națională; să aplice sigiliul și ștampila pe documentele oficiale emise de oficiul consular; să comunice cu guvernul, cu misiunile diplomatice și cu celelalte oficii consulare ale României prin toate mijloacele de comunicare, inclusiv valiza diplomatică sau consulară, pentru orice scop oficial; să comunice cu cetățenii români aflați pe raza circumscripției consulare; să comunice cu autoritățile locale competente din circumscripția consulară; să solicite informații de la autoritățile locale din circumscripția consulară în caz de deces al unui cetățean român, de instituire a tutelei sau curatelei unui cetățean român, de producere a unui accident rutier în care este implicat un cetățean român, de naufragiu al unei nave care navighează sub pavilion românesc, ori în caz de accident al unei aeronave înmatriculate în România; să viziteze cetățeanul român arestat sau privat de libertate sub orice formă, ori aflat în executarea unei pedepse privative de libertate în circumscripția consulară, în cazul în care cel în cauză nu se opune; să beneficieze de distincțiile și onorurile specifice recunoscute de legislația română, legislația locală și practica internațională. (<http://www.mae.ro/node/1871?page=4>);

⁴³ Îndatoririle consulilor onorifici sunt următoarele: să asigure un local corespunzător pentru sediul oficiului consular care să nu lezeze demnitatea și prestigiul statului român și să suporte toate cheltuielile de funcționare a acestuia; să păstreze separat corespondența oficială și arhiva consulară și să asigure protecția lor, în conformitate cu prevederile Convenției de la Viena din 1963; să aibă în toate împrejurările o comportare demnă și morală ireproșabilă; să nu folosească poziția sa oficială pentru obținerea de avantaje personale incompatibile cu calitatea de consul onorific; să nu facă declarații incompatibile cu calitatea sa oficială, care ar putea prejudicia relațiile României cu statul de reședință sau cu alte state; să anunțe de îndată, prin orice mijloace, instituțiile abilitate ale statului român în cazul în care se inițiază împotriva sa o procedură judiciară de către autoritățile statului de reședință, ori urmează a fi reținut pentru executarea unei pedepse privative de libertate; să informeze autoritățile române competente în cazul în care autoritățile statului de reședință decid sau au în vedere să-i retragă recunoașterea calității de consul onorific ori intenționează s-o facă și să comunice motivele unei astfel de decizii; să informeze misiunea diplomatică română atunci când lipsește mai mult timp din localitatea de reședință, când se află în concediu de odihnă sau când este împiedicat să-și îndeplinească sarcinile oficiale; să solicite expres consimțământul autorităților române când autoritățile statului de reședință, indiferent de motivele invocate, încearcă să pătrundă în sediul oficiului consular, în încăperile în care se află corespondența oficială și arhiva, sau i se solicită să depună mărturie în calitate de expert în materie de legislație română; în cazul încălcării statutului de consul onorific sau al comiterii de fapte incompatibile cu calitatea de reprezentant al statului român, ministrul afacerilor externe al României poate hotărî revocarea patentei consulare. (<http://www.mae.ro/node/1871?page=5>).

⁴⁴ www.mae.ro

⁴⁵ În continuare ne vom referi la Regulamentul cu privire la consulul onorific al Republicii Moldova aprobat prin Ordinul Ministrului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova nr. 683 din 20 iunie 2007 folosind sintagma Regulamentul din 2007.

⁴⁶ Art. 3 din Regulamentul din 2007.

⁴⁷ Art. 8 din Regulamentul din 2007.

⁴⁸ În cazul lipsei unei Misiuni diplomatice sau consulare a Republicii Moldova în statul de reședință al postului consular onorific al Republicii Moldova, ministrul va desemna misiunea responsabilă pentru coordonarea și evaluarea activității consulatului onorific respectiv. (Art. 5, alin. 2 din Regulamentul din 2007).

⁴⁹ Art. 10 din Regulamentul din 2007. Funcționarul consular onorific este în drept să se ocupe de activitatea comercială și profesională sau orice altă activitate care nu este incompatibilă cu funcția de consul onorific al Republicii Moldova. (Art. 40 din Regulamentul din 2007).

⁵⁰ În exercitarea funcțiilor sale cu excepția acțiunilor consulare pentru care este nevoie de aprobarea Ministerului Afacerilor Externe și al Integrării Europene al Republicii Moldova, funcționarul consular onorific este independent.

⁵¹ Art. 35 din Regulamentul din 2007. Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare repetată a obligațiilor poate servi drept unul din motive pentru retragerea patentei consulare. (Art. 42 din Regulamentul din 2007).

⁵² Art. 36 din Regulamentul din 2007.

⁵³ Potrivit art. 46 din Regulamentul din 2007 notificarea sau retragerea patentei consulare are loc în următoarele cazuri: a) la decizia conducerii Ministerului; b) la solicitarea funcționarului consular onorific; c) decesul consulului onorific.

⁵⁴ În 2005 Germania avea 60 de consulate onorifice și circa 360 de consuli onorifici. (<http://www.senat.fr/lc/lc149/lc1491.html#toc1>)

⁵⁵ <http://www.senat.fr/lc/lc149/lc1491.html#toc1>

⁵⁶ Belgia are 40 de consulate onorifice în străinătate și circa 260 de consuli onorifici.

(<http://www.senat.fr/lc/lc149/lc1492.html>)

⁵⁷ <http://www.senat.fr/lc/lc149/lc1492.html>

⁵⁸ <http://www.senat.fr/lc/lc149/lc1493.html>

⁵⁹ <http://www.senat.fr/lc/lc149/lc1494.html>

⁶⁰ <http://www.senat.fr/lc/lc149/lc1497.html>

⁶¹ **D. Mazilu, *Diplomacy – Diplomatic and Consular Law*, 3rd Edition, Lumina Lex Press, Bucharest, 2009, p. 442.**

⁶² The diplomatic missions may also exert consular functions and the consul may, with the consent of the residence state, accomplish diplomatic acts when, in the residence state, there is no diplomatic mission of the sending state. Although, there are some basic differences between the diplomatic missions and the consular offices. Thus, the diplomatic mission are accredited near the central organs of the accrediting state (president, minister of foreign affairs), and the consular offices are in direct reports with the local authorities of the residence state. Also, the consular offices are subordinated to the diplomatic missions of their states in the residence state. (**S. Scăunaș, *International Public Law*, 2nd Edition, C.H. Beck Press, Bucharest, 2007, p. 301.**)

⁶³ **Gr. Geamănu, *International Contemporary Law*, Didactical and Pedagogical Press, Bucharest, 1965, p. 446.** The establishment of the consular relations is determined most of the times by the presence in a big number of the citizens of the sending state in the residence state, and also by the frequency of the actions of mutual cooperation in different fields. (**B. Selejan - Guțan, L. M. Crăciunean, *International Public Law*, Hamangiu Press, Bucharest, 2008, p. 187.**)

⁶⁴ **G. Plastara, *International Public Law Handbook*, Socec Library Press & Co., Anonymous Soc., 1927, p. 266.**

⁶⁵ Romania has ratified this convention by Decree no. 481 since December, 20th 1971.

⁶⁶ **M. Delcea, A. Frăsincarm L.T. Poenaru, *Consular Protection and Assistance of the Romanian Citizens Abroad*, All Beck Press, Bucharest, 2005, p. VII-VIII.**

⁶⁷ Hereinafter, we will refer to the 1963 Vienna Convention regarding the consular relations by using the 1963 Convention collocation.

⁶⁸ **I. Anghel, *Diplomatic and Consular Law*, Lumina Lex Press, Bucharest, 1996, p. 452.**

⁶⁹ ***Ibidem*, p. 451.** Thus, the analysis of the states practice in matter and the comparison with the career consular employees allow the identification of the following defining elements regarding the honorary consuls: the honorary consul is usually a citizen of the residence state or a citizen of a third state, he is not remunerated by the sending state and he may exert, in parallel, lucrative activities in the residence state (**I. Diaconu, *International***

Public Law Handbook, 2nd Edition, Lumina Lex Press, Bucharest, 2007, p. 214). The honorary consuls are usually persons known for their prestige and reputation in the residence state, persons chosen by the sending state in order to promote its interests and the interests of its citizens. (A. Năstase, B. Aurescu, I. Gâlea, *Diplomatic and Consular Law – Syntheses for Exam*, All Beck Press, Bucharest, 2002, p. 201).

⁷⁰ The respective person receives from the sending state a document, as a patent or a similar document, accomplished for every assignment, attesting his quality and indicating, as a general rule, his name and surname, his category and class, the consular circumscription and the headquarters of the consular post. (Art. 11, paragraph 1 of the 1963 Vienna Convention 1963).

⁷¹ The head of the consular post is admitted to exert his functions by means of an authorization of the residence state named "exequatur". (Art. 12 of the 1963 Vienna Convention).

⁷² Art. 23 of the 1963 Vienna Convention.

⁷³ The consular functions represent the totality of the attributions had by the consular offices and by their consular staff. The consular functions are numerous and extremely varied whereas their holder, the consul (or more specifically the consulate) represents abroad, for the sending state and for its citizens: the notary, the lawyer, the civil status officer, the port captain, the organ of the population evidence (having the attribution to grant passports and different visas) etc. (M. Mihăilă, *Elements of Public and Private International Law*, All Beck Press, Bucharest, 2001, p. 94).

⁷⁴ The consular functions consist in: a) protecting the residence state, the interests of the sending state and of its citizens, natural persons or juridical entities, in the limits admitted by the international law; b) favouring the development of the commercial, economical, cultural and scientific relations between the sending state and the residence state and promoting in any other way the friendly relations between them; c) informing, by all the legal means, about the conditions and the evolution of the commercial, economical, cultural and scientific life of the residence state; d) granting passports and travelling documents to the citizens of the sending state, and also visas and other documents corresponding to the persons willing to go in the sending state; e) providing help and assistance to the citizens, natural persons and juridical entities, of the sending state; f) acting as a notary and a civil status officer and exerting similar functions, and also some administrative functions, as long as the laws and the regulations of the residence state do not oppose to this; g) protecting the interests of the citizens of the sending state, natural persons or juridical entities, in the successions on the territory of the residence state, according to the laws and regulations of the residence state; h) protecting, in the limits established by the laws and the regulations of the residence state, the interests of the minors and of the incapable people, citizens of the sending state, especially when it is required the institution of a guardianship or a trusteeship regarding them; i) under the reserve of the practices and procedures valid in the residence state, representing the citizens of the sending state or taking measures in order to provide their adequate representation in front of the courts or of other authorities of the residence state in order to demand, according to the laws and the regulations of the residence state, the adoption of some temporary measures in order to protect the rights and the interests of these citizens when, due to their absence or because of any other cause, they cannot protect their rights and interests in a useful time; j) transmitting judicial and extrajudicial documents or accomplishing rogatory commissions according to the valid international agreements or, in the absence of such agreements, in any way compatible to the laws and the regulations of the residence state; k) exerting the rights of control and inspection stipulated by the laws and the regulations of the sending state on the sea ships and the river ships having the nationality of the sending state and on the airships matriculated in this state, as on their crew, too; l) granting assistance to the mentioned ships and airships, and also to their crews, receiving declarations on the routes of these ships, examining and giving a visa to the board documents and, without prejudicing the prerogatives of the residence state authorities, investigating the incidents intervened during the journey; m) exerting any other functions entrusted to a consular post by the sending state that are not forbidden by the laws and the regulations of the residence state or which the residence state does not oppose to, or that are mentioned in the valid international agreements between the sending state and the residence state.

⁷⁵ A. Năstase, B. Aurescu, I. Gâlea, op. cit., p. 202.

⁷⁶ I. Diaconu, op. cit., p. 214.

⁷⁷ This fiscal exemption does not apply to these fees and taxes when, according to the laws and the regulations of the residence state, they are entrusted to the person who has contracted with the sending state. (Art. 60, paragraph 2 of the 1963 Vienna Convention).

⁷⁸ Art. 61 of the 1963 Vienna Convention.

⁷⁹ Art. 62 of the 1963 Vienna Convention.

⁸⁰ Art. 64 of the 1963 Vienna Convention.

⁸¹ There are not privileges or immunities granted to the members of the family of a honorary consular employee or to a consular employee working in a consular post led by a honorary consular employee. (Art. 58, paragraph 3 of the 1963 Convention).

⁸² Art. 63 of the 1963 Convention.

⁸³ Art. 65 of the 1963 Convention.

⁸⁴ In order to accomplish the consular functions, the honorary consul is not usually remunerated.

⁸⁵ Art. 66 and 67 of the 1963 Convention.

⁸⁶ G. Plastara, op. cit., p. 266.

⁸⁷ N. Dașcovici, *International Public Law Course*, Al. A. Țerek Concessionary Printing House, Iași, 1935, p. 381.

⁸⁸ <http://www.scribd.com/doc/31655053/22655196-Dreptul-Consular>

⁸⁹ At the Conference of codification of the consular law in 1963, Romania's position was of excluding any reference to this institution, and the formula where it was reached (facultative feature) was seen as a compromise solution by the Romania's representatives at that time. (I. Anghel, op. cit., p. 452).

⁹⁰ *Ibidem*, p. 453. At present, Romania has opened 126 honorary consulates abroad. (www.mae.ro).

⁹¹ Hereinafter, we will refer to the Consular Regulation approved by GD no. 760 since September, 16th 1999 by using the 1999 Regulations collocation.

⁹² This Regulation has abrogated the Consular Regulation approved by I.D.R. no. 3.549 since October, 24th 1937, published in the Official Gazette, Part I, no. 255 since November, 4th 1937.

⁹³ Art. 24, point 4 of the 1999 Regulation.

⁹⁴ The consular patent is the intern document of the sending state, emitted by the government or by another competent authority, as a letter addressed to the sending state, by means of which a person is assigned as the head of the consular post. The consular patent should contain all the information necessary for identifying the person, the mandate limits and the rank. As a consequence, the consular patent is similar to the accrediting letter. (S. Scăunaș, op. cit., p. 304).

⁹⁵ Art. 24, point 2 and 3 of the 1999 Regulation.

⁹⁶ The headquarters of the honorary consular office and the consular circumscription are established by the Ministry of Foreign Affairs after obtaining the express consent of the authorities of the residence state in this sense.

⁹⁷ <http://www.mae.ro/node/1871?page=3>

⁹⁸ Art. 6, point 3 of the 1999 Regulation. The exequatur is an authorization by means of which the government of a state recognizes to the head of a foreign consular post his official quality and it is approved the execution of the consular functions in its consular circumscription, providing him the privileges and the immunities conferred by treaties, laws or customs. (I. Cloșcă, E. Glaser, N. Cosma, M. Niciu, G. Elian, M. Antal, *International Public Law Dictionary*, Scientific and Encyclopaedic Press, Bucharest, 1982, p. 137).

⁹⁹ Art. 24, point 5 of the 1999 Regulation.

¹⁰⁰ The general attributions of the honorary consuls are: representing Romania's interests in the political, economical and cultural environments where they activate; promoting Romania's objectives at political and economical level and at the level of local governments, political leaders etc; stimulating the development of the relations and easing the economical and commercial contacts between Romanian and foreign companies, and also recommending economical agents in the consular circumscription and supporting the concluding of commercial contracts; offering information regarding the business environment and the opportunities in Romania; promoting the cooperation between the representatives of the Romanian communities at the local level; stimulating the dialogue and the cooperation between the local communities and Romania; transmitting information regarding evolutions in the commercial, economical, cultural-scientific field in the consular circumscription where it activates; disseminating information regarding Romania in the local communities and mass-media; offering assistance and consultancy to the Romanian citizens facing special situations; recommending lawyers in order to support the interests of the Romanian natural persons and juridical entities in frame of the judicial and administrative procedures opened in the consular circumscription; promoting the Romanian cultural phenomenon in the environments where it activates; stimulating the cooperation between the Romanian universities and the foreign ones. (<http://www.mae.ro/node/1871?page=2>).

¹⁰¹ In the meaning of the 1999 Regulation, the consular attributions involving the exertion of the state authority are the ones referring to citizenship, civil status, notarial documents, achieving and transmitting judicial and extrajudicial documents, granting passports and visas, cashing consular taxes for the performed services, and also any other activities having such a character and that will be accomplished exclusively by the career consular employees of Romania. (Art. 25, paragraph 2 of the 1999 Regulation).

¹⁰² The rights of the honorary consuls are the following ones: unfurling the national flag of Romania at the headquarters of the honorary consular office and on the transport means when they are used on business; placing on the building where the honorary consular office works, the state escutcheon of Romania and applying an inscription according to the name and the rank of the consular office, in Romanian and in the language of the residence state; receiving support from the authorities of the residence state in order to obtain the location of the honorary consular office; moving on the territory of the residence state, under the reserve of the laws and regulations referring to the areas where the access is forbidden or regulated because of the national security; applying the seal and the stamp on the official documents emitted by the consular offices; communicating with the government, with the diplomatic missions and with the other consular offices of Romania by all the communicating means, including the diplomatic or consular luggage, in any official purpose; communicating with the Romanian citizens placed on the radius of the consular circumscription; communicating with the competent local authorities in the consular circumscription; requiring information from the local authorities in the consular circumscription in case of death of a Romanian citizen, of institution of the guardianship or trusteeship of a Romanian citizen, of producing a road accident where it is involved a Romanian citizen, of wreck of a ship navigating under Romanian pavilion, or in case of accident of an airship matriculated in Romania; visiting the Romanian citizen who is arrested or deprived from freedom by any means, or who is executing a punishment that deprives him from freedom in the consular circumscription, if the one in question does not oppose; benefitting from the specific distinctions and honours admitted by the Romanian legislation, by the local legislation and by the international practice. (<http://www.mae.ro/node/1871?page=4>);

¹⁰³ The duties of the honorary consuls are the following: providing an adequate location for the headquarters of the consular office that should not harm the dignity and the prestige of the Romanian state and that should suffer all its expenditures of functioning; keeping separately the official mail and the consular archive and providing their protection, according to the stipulation of the 1963 Vienna Convention; having in all circumstances an irreproachable dignified and moral behaviour; not using his official position in order to obtain personal advantages incompatible with the honorary consul quality; not making declarations incompatible with his official quality, that could harm Romania's relations with the residence state or with other states; announcing immediately by any means the recovered institutions of the Romanian state if there is initiated against it a judicial procedure by the authorities of the residence state, or if he is to be kept for executing a punishment depriving him from freedom; informing the competent Romanian authorities if the authorities of the residence state decide or consider the taking back of the acknowledgement of the honorary consul quality or intend to do it and to communicate the reasons of such a decision; informing the Romanian diplomatic mission when he is absent for a long time from the residence locality, when he is in holiday or when he is stopped from accomplishing his official tasks; requiring expressly the consent of the Romanian authorities when the authorities of the residence state, no matter the invoked reasons, try to enter the headquarters of the consular office, in the rooms where there is the official mail and the archive, or he is required to bear witness as an expert in matter of Romanian legislation; if he disrespects the status of honorary consul or of committing facts incompatible with the quality of representative of the Romanian state the minister of foreign affairs of Romania may decide the annulment of the consular patent. (<http://www.mae.ro/node/1871?page=5>).

¹⁰⁴ www.mae.ro

¹⁰⁵ Hereinafter, we will refer to the Regulation regarding the honorary consul of the Republic of Moldova approved by the Order of the Minister of Foreign Affairs and by the European Integration of the Republic of Moldova no. 683 since June, 20th 2007 by using the 2007 Regulation collocation.

¹⁰⁶ Art. 3 of the 2007 Regulation.

¹⁰⁷ Art. 8 of the 2007 Regulation.

¹⁰⁸ In case of the absence of a Diplomatic or Consular Mission of the Republic of Moldova, the minister will assign the mission responsible for coordinating and evaluating the activity of the respective honorary consular post. (Art. 5, paragraph 2 of the 2007 Regulation).

¹⁰⁹ Art. 10 of the 2007 Regulation. The honorary consular employee has the right to deal with the commercial and professional activity or with any other activity that is not incompatible with the function of honorary consul of the Republic of Moldova. (Art. 40 of the 2007 Regulation).

¹¹⁰ In exerting his functions, except for the consular activities for which it is not needed the approval of the Ministry of Foreign Affairs and of the European Integration of the Republic of Moldova, the honorary consular employee is independent.

¹¹¹ Art. 35 of the 2007 Regulation. Non-accomplishing or the inadequate repeated accomplishment of the obligations may serve as one of the reasons to take back the consular patent. (Art. 42 of the 2007 Regulation).

¹¹² Art. 36 of the 2007 Regulation.

¹¹³ According to art. 46 of the 2007 Regulations, the notification or the taking back of the consular patent has place in the following cases: a) at the decision of the Ministry leading; b) at the requirement of the honorary consular employee; c) the death of the honorary consul.

¹¹⁴ In 2005 Germany had 60 honorary consulates and about 360 honorary consuls.
(<http://www.senat.fr/lc/lc149/lc1491.html#toc1>)

¹¹⁵ <http://www.senat.fr/lc/lc149/lc1491.html#toc1>

¹¹⁶ Belgium has 40 honorary consulates abroad and about 260 honorary consuls.
(<http://www.senat.fr/lc/lc149/lc1492.html>)

¹¹⁷ <http://www.senat.fr/lc/lc149/lc1492.html>

¹¹⁸ <http://www.senat.fr/lc/lc149/lc1493.html>

¹¹⁹ <http://www.senat.fr/lc/lc149/lc1494.html>

¹²⁰ <http://www.senat.fr/lc/lc149/lc1497.html>